

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងការបរទេស
និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍
និងព័ត៌មាន

សេចក្តីជូនព័ត៌មាន
ស្តីពីលទ្ធផលកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី ៣០
ថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧ ម៉ានីល សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានដឹកនាំគណៈប្រតិភូទៅចូលរួមកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី៣០ ក្រោមមូលបទ «រួមគ្នាជាដៃគូដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ រួមចំណែកជាមួយពិភពលោក» ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី ២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧ នៅទីក្រុងម៉ានីល សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន តបតាមការអញ្ជើញរបស់ឯកឧត្តម រ៉ូឌ្រីហ្គោ រ៉ូ ឌុតីតេ ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី៣០នេះ សម្តេចតេជោ ក៏បានចូលរួមក្នុងជំនួបរវាងថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ានជាមួយតំណាងអន្តរសភាអាស៊ាន និងជំនួបរវាងថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ានជាមួយតំណាងយុវជនអាស៊ាន។ សម្តេចតេជោក៏មានជំនួបទ្វេភាគីជាមួយនឹងឯកឧត្តម រ៉ូឌ្រីហ្គោ រ៉ូ ឌុតីតេ ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីនផងដែរ។

ក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំ ថ្នាក់ដឹកនាំមានការពិភាក្សាស៊ីដម្រៅ និងផ្លាស់ប្តូរយោបល់ប្រកបដោយលទ្ធផលលើបញ្ហាសំខាន់ៗជាច្រើនដែលជាផលប្រយោជន៍ និងចំណាប់អារម្មណ៍រួមរបស់អាស៊ាន ស្តីពីសវនគ្រឹះទាំងបីរបស់សហគមន៍អាស៊ាន ខួបលើកទី៥០របស់អាស៊ាន និងចំណុចអទិភាពទាំង៦ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧ ដែលមានដូចជា៖

- ១) ការយកចិត្តទុកដាក់លើប្រជាជន និងយកប្រជាជនជាស្នូល
- ២) សន្តិភាព និងស្ថិរភាពនៅក្នុងតំបន់
- ៣) កិច្ចសហប្រតិបត្តិសន្តិសុខ និងក្នុងលំហរសមុទ្រ
- ៤) ការរីកចម្រើនរួមប្រកបដោយគំនិតច្នៃប្រឌិត
- ៥) ភាពរឹងមាំរបស់អាស៊ាន និង
- ៦) អាស៊ាន៖ គំរូនៃសមាហរណកម្មតំបន់ អ្នកដើរតួលើឆាកសាកលលោក

ថ្នាក់ដឹកនាំអាស៊ានបានលើកសរសើរការងាររបស់ផ្នែកជំនាញនានារបស់អាស៊ាន ចំពោះការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងពេញលេញឯកសារគ្រឹះឆ្នាំ២០២៥ របស់សហគមន៍សង្គមនយោបាយ-

សន្តិសុខអាស៊ាន សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងសហគមន៍សង្គម-វប្បធម៌អាស៊ាន។ ថ្នាក់ដឹកនាំ ក៏ បានកត់សំគាល់កិច្ចប្រឹងប្រែងការងាររបស់គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលការតភ្ជាប់អាស៊ាន និង ក្រុមការងារគំនិតផ្តួចផ្តើមសមាហរណកម្មអាស៊ាន ដែលរួមមានផែនទីបង្ហាញផ្លូវ និងគោលការណ៍ណែនាំ នានា សម្រាប់ការអនុវត្តផែនការរយៈពេលនៃការតភ្ជាប់អាស៊ានឆ្នាំ២០២៥ និងផែនការការងារស្តីពីគំនិតផ្តួច ផ្តើមអាស៊ានដំណាក់កាលទី៣ (២០១៦-២០២០)។

ថ្នាក់ដឹកនាំបានគូសបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់ក្នុងការគោរពយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ចំពោះមាត្រាពាក់ព័ន្ធនានា របស់ធម្មនុញ្ញអាស៊ាន ក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពធម្មនុញ្ញអាស៊ាន និងរំពឹងយកមកពិនិត្យពិចារណា នៅក្នុង កិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី៣១។

លើផ្នែកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនយោបាយនិងសន្តិសុខ ថ្នាក់ដឹកនាំមានសេចក្តីរីករាយចំពោះ វឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបានក្នុងការអនុវត្តកសាងផែនការលម្អិតស្តីពីសហគមន៍នយោបាយ-សន្តិសុខ ឆ្នាំ២០២៥ ក្នុងការនាំមកនូវសហគមន៍អាស៊ានដែលប្រកាន់យកច្បាប់ជាមូលដ្ឋាន ការយកចិត្តទុកដាក់ លើប្រជាជន និងការយកប្រជាជនជាស្នូល។ ទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ ថ្នាក់ដឹកនាំបានតាំងចិត្តក្នុងការលើក កម្ពស់ថែមទៀត នូវគោលបំណង និងគោលការណ៍ដែលមានចែងនៅក្នុងធម្មនុញ្ញអាស៊ាន។ ថ្នាក់ដឹកនាំ ក៏បានរំពឹងទុកដល់ការចូលជាភាគីរបស់អៀវ៉ង់ក្នុងសន្និសីទមិត្តភាពនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅអាស៊ី អាគ្នេយ៍ ព្រមទាំងការសម្រេចចិត្តរបស់រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាស៊ានចំពោះសំណើថ្មីរបស់ប្រទេស ជា ច្រើនក្នុងការចូលជាភាគីក្នុងសន្និសីទនេះ។

ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន និងការរត់ពន្ធគ្រឿងញៀន ថ្នាក់ដឹកនាំបានថ្លែងសរសើរដល់ការងារ របស់អង្គការពាក់ព័ន្ធក្នុងការដោះស្រាយការគំរាមកំហែងដែលបង្កឡើងដោយឧក្រិដ្ឋជន លទ្ធិជ្រុលនិយម និងអំពើហិង្សាជ្រុលនិយមនៅក្នុងតំបន់។ ថ្នាក់ដឹកនាំបានរំពឹងទុកដល់ការផ្តល់សច្ចាប័នរបស់ប្រទេស សមាជិកអាស៊ានទាំងអស់លើអនុសញ្ញារបស់អាស៊ានស្តីពីការប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេសស្ត្រី និង កុមារ។ ថ្នាក់ដឹកនាំបានអំពាវនាវឲ្យមានការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះអនុសញ្ញានេះ ដើម្បី ទប់ស្កាត់ការរត់ពន្ធមនុស្ស និងការជួញដូរមនុស្សនៅក្នុងតំបន់។

ថ្នាក់ដឹកនាំបានកត់សម្គាល់អំពីលទ្ធផលដ៏ជោគជ័យនៃកិច្ចប្រជុំលើកទី២ របស់គណៈកម្មាធិការ អចិន្ត្រៃយ៍នៃមជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពមិនតំបន់អាស៊ាន នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ដែលក្នុងនោះបានគាំទ្រ សំណើរបស់កម្ពុជាសម្រាប់តួនាទីនាយកប្រតិបត្តិបណ្តោះអាសន្នរបស់មជ្ឈមណ្ឌល និងបានអនុម័ត គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការជ្រើសរើសនាយកប្រតិបត្តិមជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពមិនតំបន់អាស៊ាន។

អំពីសមុទ្រចិនខាងត្បូង ថ្នាក់ដឹកនាំបានអះអាងឡើងវិញពីសារៈសំខាន់ក្នុងការថែរក្សាសន្តិភាព ស្ថិរភាព សន្តិសុខ និងសេរីភាពនាវាចរ និងការហោះហើរក្នុង និងពីលើសមុទ្រចិនខាងត្បូង។ ថ្នាក់ដឹកនាំ បានស្វាគមន៍ ការដាក់ឲ្យដំណើរការគោលការណ៍ណែនាំទាំងឡាយស្តីពីទំនាក់ទំនងខ្សែទូរស័ព្ទពិសេស ក្នុងចំណោមមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ក្រសួងការបរទេសនៃប្រទេសសមាជិកអាស៊ាននិងចិន ក្នុងការឆ្លើយតបភាព បន្ទាន់ក្នុងលំហសមុទ្រក្នុងការអនុវត្តសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីការប្រតិបត្តិរបស់ភាគីនៅសមុទ្រចិនខាង ត្បូង និងទន្ទឹងរង់ចាំការដាក់ឲ្យដំណើរការនាពេលឆាប់ៗនូវវិធានការណ៍ឆាប់ប្រមូលផល នោះគឺសេចក្តី ប្រកាសរួមស្តីពីការអនុវត្តក្រុមសម្រាប់ការពើបប្រទះដោយមិនបានគ្រោងទុកនៅលំហសមុទ្រ (CUES) នៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង។

ថ្នាក់ដឹកនាំបានអះអាងជាថ្មីម្តងទៀតពីសារៈសំខាន់នៃភាពចាំបាច់ក្នុងការពង្រឹងការជឿជាក់ និង ទំនុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក ការអនុវត្តការអត់ធ្មត់នៅក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនានា និងជៀសវាងសកម្មភាព

ដែលអាចធ្វើឲ្យ សភាពការណ៍សុត្រស្មាញថែមទៀត ហើយបន្តរកដំណោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី ដោយមិនជ្រើសរើសយកការគំរាមកំហែង ឬប្រើកម្លាំង។

ថ្នាក់ដឹកនាំបានស្វាគមន៍ចំពោះវឌ្ឍនភាពក្នុងការបញ្ចប់ការងារស្តីពីក្របខ័ណ្ឌនៃក្រមប្រតិបត្តិនៃ ភាគីនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូងនៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៧ ដើម្បីសម្របសម្រួលការបញ្ចប់ឲ្យបានឆាប់ ក្រមប្រតិបត្តិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ចំពោះបញ្ហានៅឧបទ្វីបកូរ៉េ ថ្នាក់ដឹកនាំបានបង្ហាញនូវការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការវិវឌ្ឍ នាពេលថ្មីៗនេះនៅឧបទ្វីបកូរ៉េ រួមមាន ការសាកល្បងនុយក្លេអ៊ែរចំនួន២លើករបស់សាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យកូរ៉េ នៅឆ្នាំ២០១៦ និងការបាញ់កាំជ្រួចចំងាយឆ្ងាយជាបន្តបន្ទាប់។ ទង្វើរបស់ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យកូរ៉េ បានបង្កឲ្យមានភាពតានតឹងកើនឡើង ដែលអាចប៉ះពាល់ ដល់សន្តិភាព និងស្ថិរភាពនៅក្នុងតំបន់ទាំងមូល។

ថ្នាក់ដឹកនាំបានជំរុញសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យកូរ៉េ ឲ្យអនុវត្តយ៉ាងពេញលេញ និង ជាបន្ទាន់នូវកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលកើតចេញពីសេចក្តីសម្រេចនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការ សហប្រជាជាតិ និងសង្កត់ធ្ងន់ពីសារសំខាន់នៃភាពអត់ធ្មត់ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ ក្នុងការថែរក្សា សន្តិភាព សន្តិសុខ និងស្ថិរភាពនៅក្នុងតំបន់ និងនៅលើពិភពលោក។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧

